

Metodické doporučení pro vzdělávání distančním způsobem

(výňatek pro vzdělávání v ZŠ)

1. Kdy škola musí povinně vzdělávat distančním způsobem:

- **Pokud bude nařízeno krizové opatření** (vyhlašuje Ministerstvo zdravotnictví nebo KHS).
- **Z důvodu nařízení karantény** (není možná osobní přítomnost většiny – více než 50% - dětí ve škole).
- **Vzdělávání distančním způsobem škola uskutečňuje podle ŠVP v míře odpovídající okolnostem. Není tedy povinností naplnit je beze zbytku.**

2. Kdy škola nemá povinnost vzdělávat distančním způsobem:

- **Škola nemá povinnosti vzdělávat distančním způsobem v případech, když:**
- ředitel školy vyhlásí ředitelské volno,
- MŠMT škole schválí změnu v organizaci školního roku,
- pokud je žákům nařízena karanténa, ale nejde o většinu třídy,
- pokud jsou žáci nepřítomni např. z důvodu nemoci (škola umožní prostřednictvím TU studijní podporu na dálku, např. formou zadávání materiálů, úkolů na dané období. Děti se v tuto chvíli zapojují na bázi dobrovolnosti a s ohledem na svůj zdravotní stav).
- **Žáci, kterým není omezena osobní přítomnost ve škole, se nadále vzdělávají prezenčním způsobem.**
-

3. Jakou povinnosti má žák?

- **Žáci jsou povinni podle bodu 1 vzdělávat se distančním způsobem.**

4. Školní řád reflektuje odlišnosti a specifika vzdělávání distančním způsobem:

- způsob komunikace se žáky je daný prostřednictvím vygenerovaných emailových adres, které obdrželi všichni žáci i zaměstnanci školy,
- pro distanční vzdělávání byl školou zvolen systém G –Suit,
- žáci se prostřednictvím svých emailových adres přihlásí do učebny své třídy, k jednotlivým předmětům,
- zde najdou nejen pokyny pro vzdělávání, ale konkrétní dokumenty, úkoly, materiály pro výuku,
- díky kalendáři si sestaví svůj denní rozvrh tak, aby byly splněny termíny odevzdání prací, úkolů,...
- sledují i oblast prezentací, video hodin apod.
- pokud mají jakýkoliv problém (s připojením, dotazy k zadaným úkolům, kontaktují svého TU, učitele daného předmětu),
- škola může v rámci svých možností žákům zapůjčit ICT techniku na základě Smlouvy o výpůjčce, kterou vyplní obě strany- škola i zákonný zástupce žáka.

5. Výhody využívání systému dálkové výuky:

- Autorizovaný přístup učitelů i žáků odkudkoliv, kde je připojení k internetu,
- možnost videokonferenční aplikace,
- jednoduché vkládání dokumentů (učebních testů, zadávání a vypracování úkolů) a možnost přístupu k nim odkudkoliv,
- možnost on – line prezentací, dotazníků s možností jednoduchého sdílení ostatním,
- aplikace pro mobilní telefony.

6. Organizace výuky při omezení přítomnosti ve školách:

a, Prezenční výuka:

- Pokud se karanténa / opatření týká počtu žáků, který nepřekročí **více jak 50%** účastníků konkrétní třídy, **škola nemá povinnost vyučovat distančním způsobem.**
- V tomto případě škola, pokud jí to organizační možnosti dovolí, poskytne žákům studijní podporu na dálku (materiály, úkoly na dané období).
- Prezenční výuka může probíhat i venku
- Škola může využít i zvolenou komunikační platformu pro rozvoj dovedností žáků pro případ distanční výuky.

b, Smíšená výuka:

- **Když se zákaz osobní přítomnosti ve škole týká více jak 50%žáků konkrétní třídy, je škola povinna tyto žáky vzdělávat distančně.**
- **Ostatní žáci pokračují v prezenčním vzdělávání.**
- Smíšenou výuku lze realizovat ve spolupráci s AP nebo vychovatelem.
- Ti se zapojují do on – line výuky nebo prezenční výuky.
- Pokud KHS vyhodnotí, že menší část třídy nebyla v rizikovém kontaktu s nemocnými žáky, může škola tyto děti přiřadit do jiné třídy, kde probíhá pouze prezenční výuka.
- Výuka může být rozdělena do tematických bloků odlišných předmětů.
- Prioritou je výuka ČJ, M, CZJ.

C, Distanční výuka:

- **Pokud jsou splněny podmínky dle § 184 školského zákona a zákaz osobní přítomnosti platí pro minimálně 1 třídu, probíhá v této třídě distanční výuka.**
- **Ostatní třídy se vzdělávají prezenčním způsobem.**
- **Pokud je zakázána přítomnost všech žáků školy, přechází na distanční výuku celá škola.**

7. Formy vzdělávání distančním způsobem:

a, On – line výuka :

synchronní:

- skupina pracuje ve stejný čas na stejném virtuálním místě na úkolu,
- zde je nutné předem stanovit rozvrh, kdy bude tato výuka probíhat,
- pokud trvá tento způsob výuky delší časový úsek, klesá u žáků pozornost, zvyšuje se únava.

asynchronní výuka:

- žáci pracují svým tempem v době, kterou si určí sami,
- společně se nepotkávají,
- využívají různé aplikace, portály, které jim vyhovují
- tyto slouží k samotnému vzdělávání i k zadávání úkolů a poskytování zpětné vazby,
- učitel zasílá zadání samostatné či skupinové práce zpravidla emailem, prostřednictvím G – učebny s termínem vypracování a zaslání zpět učiteli,
- zadávání může probíhat každý den, ale také na týden dopředu,
- učitel je k dispozici pro případnou konzultaci.

b, Off – line výuka:

- výuka neprobíhá přes internet,
- probíhá samostudium, samostatná práce,
- zadávání úkolů - probíhá ústně, telefonicky, osobně

c, Konzultace:

- učitel poskytuje konzultace dle vyžádaných potřeb žáka,
- zohledňuje možnosti a podmínky žáků,
- e –mail, telefonické hovory, osobní konzultace za dodržení všech hygienických pravidel a nařízených opatření.

8. Jaká pravidla má nastavená škola:

- Výuku přizpůsobit učitelům i žákům.
- Nepřeceňovat/ nepodceňovat možnosti rodičů při vzdělávání na dálku.
- Získávat pravidelnou zpětnou vazbu od účastníků vzdělávání
- Volit optimální přístup k žákům – diferencovanost úkolů.
- Jasně a konkrétně formulovat zadání.

- Ověřovat si, zda žáci zadání rozumí.
- Stanovit reálné termíny pro splnění úkolu.
- Rozvíjet u žáků schopnost samostatně si plánovat a rozvrhnout práci.
- Volit i úkoly, kdy mohou žáci komunikovat mezi sebou a společně úkol splnit (skupinová práce).
- Kontakt s učitelem je důležitý, zejména u mladších dětí.
- Buďme empatičtí ve škole i doma.
- Respektujeme v přiměřené míře potřebu časové flexibility v rodinách.
- Poskytujeme dětem i rodičům informace o dobrém/správném výsledku u samostatných prací.
- Dětem jasně ukážeme, kde byly chyby, jak je možné je nedělat a doporučíme nejefektivnější postupy, abychom společně předešli školní neúspěšnosti.
- Společně to zvládneme- škola respektuje rodinu, rodina respektuje školu.
- Neztrácejme chuť se učit, i když jiným způsobem.

A, Doporučení pro 1. st. ZŠ:

- Vzdělávání distančním způsobem je náročné pro žáky, učitele i rodiče.
- Žáci nemohou převzít zodpovědnost za své vzdělávání vzhledem ke svému věku.
- Je nutné se těmto dovednostem věnovat ve škole v době, kdy ještě probíhá prezenční výuka.
- Všichni žáci by měli umět pracovat s komunikační platformou.
- Je vhodné tento způsob výuky – s touto platformou – procvičovat již ve škole.
- Učit děti, jak používat informace z těchto zdrojů.
- On- line výuka na 1. stupni by měla kombinovat synchronní i asynchronní aktivity.
- Důležitý je každodenní kontakt s žáky.
- Zařadit každé ráno virtuální třídnickou hodinu, kde budou jasně formulovány a zadány úkoly na daný den. Třídu je možné rozdělit i na skupiny- respektování individuálních potřeb dětí.
- Pamatovat na to, že není úlohou rodičů přebírat povinnosti školy a vzdělávat své děti v domácích podmínkách.
- Důležité však je, aby rodič doma vytvořil svému dítěti pracovní podmínky (pracovní místo, pomůcky, klidné prostředí, aby nešetřil pochvalou)
- U žáků 1. tříd je potřeba pečlivě vybírat témata, která jsou vhodná pro vzdělávání na dálku.
- Navázat spolupráci s rodiči, aby se děti učily formou hry, vaření, na vycházce, sportu, úklidu, péči o sourozence,..
- Učitelé 1. tříd poskytnou rodičům náměty na vzdělávací využití těchto situací.

B, Doporučení pro 2. stupeň ZŠ:

- **Vzdělávání by mělo probíhat kombinací synchronní a asynchronní metody.**
- Již v průběhu prezenční výuky zařazovat aktivity spojené s využíváním školního informačního systému a digitálních vzdělávacích nástrojů.
- **Synchronní výuka by neměla přesáhnout 3 vyučovací hodiny za sebou.**
- Využívat pestrou škálu forem a metod práce.
- Možnost zařadit týmovou, skupinovou práci, projektové vyučování.
- **On – line výuku využívat efektivně, nezkoušet jednotlivce před třídou.**
- Pamatovat na rodiče, kdy nemají roli probírat s dětmi látku, vysvětlovat učivo, opravovat úkoly- to je úkolem učitelů.
- **Rodiče je vhodné kontaktovat a zjistit zpětnou vazbu, zda je komunikace ze strany školy srozumitelná a dostatečná.**
- Dětem dle možností opět doporučit konzultace po telefonu, osobní v rámci dodržování hygienických pravidel a opatření.

9. Vzdělávání dětí se SVP:

- Mají nárok na poskytování podpůrných opatření školou i při distanční výuce,
- poradenskou pomoc školy,
- pedagogickou péči a pomoc AP,
- intervenci,
- použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic.
- Zákonní zástupci by měli být informováni o možnosti využití služeb poradenského pracoviště (stanovit termíny konzultací pro rodiče – výchovný poradce, metodik prevence, AP, TU)
- Pedagogická intervence je poskytována prostřednictvím on – line komunikace s osobou, která tuto intervenci realizuje v běžném režimu školy.
- U žáků s poruchou autistického centra nastaví TU spolu s výchovným poradcem jasná pravidla komunikace školy a rodiny.
- Tyto osoby, AP pomáhají s distanční výukou, připravuje učební materiály a podklady a podporu na dálku.

10. Asistent pedagoga – jeho úloha při distančním vzdělávání:

- Pracuje podle pokynu učitele se třídou/skupinou,
- pracuje především s žáky se SVP – pomáhá na dálku,
- zajišťuje individuální pomoc a podporu těmto žákům,
- dle pokynů učitele předává potřebné informace zákonným zástupcům žáků.
-

11. Hodnocení žáků se SVP:

- Je vykonáváno na základě konkrétních pravidel nastavených v doporučení žáka (spolupráce výchovného poradce- TU – vyučujících v dané třídě).

- **Zpětná vazba mezi školou a rodinou může významným způsobem podpořit motivaci žáka k učení a konkrétní pokroky.**

12. Jak zapojit všechny?

- Pokud doma nemají žáci podmínky pro vzdělávání distanční, nemohou využít ani školou zapůjčenou techniku, pracují pomocí metod off – line výuky.
- Zde je **nutná průběžná komunikace se zákonnými zástupci.**
- Tato komunikace musí být vstřícná, motivující.
- Pokud se dítě nezapojuje do distanční výuky, musí ho škola aktivně kontaktovat jinými způsoby (telefonicky, SMS, ...), vhodná je i komunikace se zákonnými zástupci a zjištění důvodu, proč žák nespolupracuje.
- **Školy by měly včasným nácvikem při prezenční výuce předcházet problémům.**
- **Přechod na distanční výuku pak může být plynulý a vzdělávání bude fungovat.**

13. Způsoby a pravidla hodnocení:

- Je nutný prostředek pro zpětnou vazbu.
- Úkolem učitele je průběžně monitorovat zapojení a aktivitu všech dětí.
- Hodnocení není forma nátlaku.
- Naopak učitel zjišťuje důvody, spolupracuje se zákonnými zástupci a společně hledají řešení.
- **Hodnocení formativní – průběžné**, které přináší dítěti informaci o tom, co už ví, umí a směřuje k naplnění stanoveného cíle.
- **Sumativní – souhrnné**, co dotyčný žák zvládl na konci určitého období. Hlavní formou tohoto hodnocení je známkování, ale i slovní hodnocení.
- **Sebehodnocení žáků – jako důležitá součást vzdělávání.**
- Každý učitel si proto vytvoří **formulář**, kde žák ohodnotí své znalosti, vědomosti, a to známkou.
- **Práce s chybou** – je přirozená forma učení se. Kdy žák sám hledá řešení a postupy, jak chybě předcházet.
- **Pravidla hodnocení jsou součástí školního řádu.**

14. Materiálně – technické vybavení a softwarové nástroje:

- Učitel má k dispozici počítač či přenosné zařízení
- Je možná zápůjčka techniky pro učitele, žáky s platnou licencí
- Jednotná platforma – G –Suit
- Všechny použité dokumenty pro výuku i komunikaci se zákonnými zástupci si každý učitel ukládá, archivuje.

15. Komunikace s rodiči, zákonnými zástupci:

- Učitel učí, rodič podporuje své dítě.
- Společně formují v dětech odpovědnost za své vzdělávání.

- Pro komunikaci s rodiči je vhodné nastolit jeden komunikační kanál (e mail, telefon, web školy, WhatsApp, Viber,...).
- Škola - každý učitel -předává informace rodičům v pravidelných intervalech (1 – 2x týdně).
- Rovněž je vhodné nastavit interval pro odpovídání na zprávy rodičů, a to do 2 pracovních dnů.
- Dále je vhodné určit si i dobu, do kdy mohou rodiče psát, volat, informovat se.

-